

Τὸ ποίημα πρέπει νὰ ἔναι ἴσο μέ:

Ἄνι ἀληθινό.

Γιὰ ὅλη τὴν ἱστορία τῆς λύτης

Εἰσὸς δῶκε καὶ φύλλο σφενδάμου,

Γιὰ τὴν ἀγάπη

Τὰ γεμμένα χορτάρια καὶ δυὸ φῶτα πάνω ἀπ'

τῇ θάλασσᾳ.

Τὸ ποίημα πρέπει ὅχι νὰ σημαίνει

Μὰ νὰ εἶναι.

(Παρουσιασμένο τὸ 1962)

ΕΝΤΝΑ ΣΑΙΝΤ ΒΙΝΣΕΝΤ ΜΙΛΛΑΙ

(1892 - 1950)¹

Σ' ἓνα νέο ποιητῇ

Ἄνι χρόνος δὲ μπορεῖ νὰ σπάσει τὴ φτερούγα

ἀπ' τὸ πουλί.

Πουλὶ καὶ φτερούγα μαζί

Πέφτουν κάτω, ἓνα πουτίπουλο.

Τίποτα ποὺ νὰ πέταξε ποτὲ του,

Ἄνι ὁ κορυδαλλός, ὅχι ἐσύ,

Δὲ μπορεῖ νὰ πεθάνει ὅπως τ' ἄλλα.

ε. ε. καμνίγγης (1894 - 1962)²

ο πλατων ιπε

το: αφτος δε μπορουσε

να πιστευη το (ο Χριστος

ιπε του' αφτος

δεν ιθελε να πιστευη

το) ο λαο

τσε

βεθεα ιπε

του κι ο στρατιγος

(μαλιστα

κιρια)

σερμαν'

κε ακομη κε

(πιστευε το

ι

οχι) εσι

ιτες του: εγο ιτα

του' εμς ιταμε του

(αφτος δεν πιστευε το, οχι

κιριε) χριαστικε

μια γιαπωνεζομενι σταλια απο

τις παλιες τις εκτις

λεοφορου

ψηλοραγες' κατακεφαλα του: για να

πι

του

KENNEΘ ΡΕΞΡΟΘ (1905)

Τὸ φαράγγι Κίνγκς Ρίβερ

Ἄνι λύπη μου εἶναι τόσο πλατεῖα

Ποὺ δὲ μπορῶ νὰ δῶ πὺ πέρα τῆς

Καὶ τόσο θαθεῖα ποὺ ποτὲ

Δὲ θὰ φτάσω τὸ βυθὸ τῆς.

Τὸ φεγγάρι βουλιάζει σὲ θαθεῖα καταχνιά

Δὲς τὸ φαράγγι Κίνγκς Ρίβερ

Εἶναι γεμάτο μὲ λεπτὴ, ζεστὴ, ὑγρὴ γάζα.

Ἄνι Κρόνος φέγγει μέσ' ἀπ' τὸ παχὺ φῶς

Σὰ χυσοῦ, βρογμένο μάτι κοντά,

Ἄνι Ἀντάρης φωτáει ἀχνά,

Χωρὶς σπύθα. Ψηλά ἀποπάνω,

Ἄνι πέτρα λάμπει σκοτεινὰ στὸ φεγγαρόφωτο—

Τόπος τῆς Ἀγρίπνιας, ὅπου εἴμαστε ξεπλω-

μένοι

Σὲ μιὰ ἄλλη πανσέλληνο, καὶ πρώτη φορὰ

Κοιτάξαμε κάτω αὐτὸ τὸ φαράγγι.

Ἔδω κατασκηνώσαμε, κοντὰ σὲ ἡρεμες φθινο-

πωρινές

Λίμνες, ἓνα ὁλόκληρο ζεστὸ Ὀκτώβρη.

Σοὺ ἔψησα μιὰ πῆττα γιὰ γλυκὸ τῶν γενε-

θλίων σου.

Ἔδω ἔφτειασες τίς πὺ καλές σου ζωγραφιές—

Ἄθωα, ἀπορημένα τοπία.

Πολὺ λίγα ἀπ' αὐτὰ ἔχουν μείνει

Ἄνι οὐδὲ ποτε. Τίς κατέστρεψες

Στὴν τρομερὴ ταραχὴ

Τῆς μακριᾶς σου ἀρρώστιας. Δεκαοχτὼ χρόνια

ἔχουν περάσει ἀπὸ κείνο τὸ φθινόπωρο.

Δὲν ὑπῆρχε μονοπάτι γιὰ δῶ τότε.

Μόνον λίγοι ἄνθρωποι ἤξεραν

Νὰ μποῦν σ' αὐτὸ τὸ φαράγγι.

Εἴμαστε ὁλομόναχοι, εἴκοσι

Μίλια ἀπ' ὁποιοῦν ποτε,

Ἄνι νεαροὺς σύζυγος καὶ ἡ γυναῖκα του,

Κλεισμένοι καὶ τυλιγμένοι ὁλόγυρα

Στὸ ἥσυχο φθινόπωρο,

Στὸν ἥχο τοῦ ἡσυχου νεροῦ,

Στὸ γύρισμα καὶ στὸ πέσσιμο τῶν φύλλων,

Στὸ ταλάντευμα ἀμέτονητων

Νυχτερίδων ἀπὸ τίς σπηλιές, ποὺ βουτοῦσαν

Πάνω σ' εὐωδιαστὲς λίμνες

Ἄνι ὅπου ἡ μεγάλῃ πέστρωφα ἀποκοιμῶταν τὰ

βράδια.

Δεκαοχτὼ χρόνια θουφλιάστηκαν

Κομμάτια στοὺς τροχοὺς τῆς ζωῆς.

Εἶσα πεθαμένη. Μὲ χίλιους

Καταδίκους σπάσανε ἀνοιχτὸ δρόμο

Μέσα στὴ Στροφή τοῦ Ἀλογοπέταλου. Εἶναι

φευγάτῃ ἡ νύχτη,

Ποὺ μιὰ φορὰ ἤθελε μόνον. Τὰ μαλλιά μου

Γίνονται γκρίζα καὶ τὸ σῶμα μου

Πῶ' βαρὺ. Κινοῦμαι καὶ ἐγὼ πρὸς τὸ θάνατο.

Σκέφτομαι τοῦ βασιλιᾶ Ἐρρίκου τὴν πομπὴν

Μὰ ἔρημη Ἐκφορὰ,

Τὸ μεγάλο ποίημα τοῦ Γιουάν Τσέν,

Ἄνι ἀνιόφωρα θλιβερό.

Μονάχος κοντὰ στὸ ποτάμι τῆς Ἀνοιξῆς

Πῶ' μονάχος ἀπ' ὅσο εἶχα ποτὲ μου

Φανταστεί πώς θά μπορούσα ποτέ νά είμαι,
Σκέφτομαι τή Φρίντα Λώρενς
Καθισμένη μοναχή στό Νέο Μεξικό,
Στή μακριά Ήρασία, νά προσπαθεῖ ν' ἀκούσει
Τό συριγμό τοῦ γαλακτεροῦ Ἰούρ
Πάνω ἀπ' τίς κροκάλες, σέ μιὰ χαμένη "Α-
νοῖξη.

ΘΗΟΝΤΟΡ ΡΕΘΚΕ (1908 - 1964)

Τὸ μακρινὸ χωράφι

1

Ἵνερεινόμεαι συνέχεια ταξίδια:
Πῶς πετάω σά νυχτερίδα βαθιά μέσα σ' ἓνα
τοῦννελ πού στενεύει
Πῶς πάω μόνος μ' αὐτοκίνητο, χωρίς ἀποσκευ-
ές, ἔξω σέ μιὰ μακριά χερσόνησο,
Κι ὁ δρόμος τρέχει μέσα σέ βαρειά ἀπ' τὸ χι-
όνι δευτέρη βλάστηση,
Ἐνῶ λεπτό χιόνι χτυπάει λαφρά τὸ παρμπρίζ,
Χιόνι πού ἀλλάζει μέ χιονόνερο, καθόλου αὐτο-
κίνητα νά ἔρχονται
Καί πίσω μου καθόλου φῶτα, στό θαμπό πλα-
νὸ καθρέφτη
Κι ὁ δρόμος ἀλλάζει ἀπὸ γυαλιστερὴ λεία πίο-
σα σέ κομμάτια πέτρες,
Καί καταλήγει στό τέλος σ' ἀνέλπτους ροδιές
στόν ἄμμο.

Ἵπου τ' αὐτοκίνητο βογγάει
Καί τινάζεται σέ μιὰ χιονοστιβάδα
Ἵπου τὰ φανάρια νά σκοτεινιάσουν.

2

Στὴν ἄκρη τοῦ χωραφιοῦ, στή γωνιά πού ξε-
φυγε ἀπ' τὴ θεριστικὴ μηχανή,
Ἐκεῖ πού τὸ γρασιδί καμπυλῶνει σ' ἓνα αὐλάκι
κρυμμένο ἀπ' τὸ χορτάρι,
Τρόπα τοῦ γατοπουλιοῦ, φωλιά τοῦ ἀρουραίου,
Ἵχι πολὺ μακριά ἀπ' τὸν πάντα ἀλλαγμένο
λουλοδότοπο,

Ἵνάμεσα στὰ κονσερβοκούτια, τὰ λάστιχα,
τοὺς σκουριασμένους σωλῆνες, τὰ σπασμένα
μηχανήματα,—

Ἐγινε κι ἔμαθε κανένας γιὰ τὸ αἰῶνος
Καί στό ξαρωμένο πρόσωπο τοῦ νεκροῦ ἀρου-
ραίου, τὸ φαγωμένο ἀπ' τὴ βροχὴ καί τὰ σκα-
θάρια

(Τὸν βεῖθα χάμω ἀνάμεσα στὰ κομμάτια μιᾶς
παλιάς καρβουναποθήκης)

Καί τὸ γατάκι, τὸ πιασμένο κοντὰ στό δρόμο
τῶν φασανῶν

Μέ τὰ ἐντόσθια του σκόρπια σὰ μισοφτω-
μένα λουλούδια,

Τιναγμένο στό θάνατο ἀπ' τὸ νυχτοφύλακα.

Ἵπέφερα γιὰ τὰ πουλιά, γιὰ τὰ κουνελάκια τ'
ἀρπαγμένα στή θεριστικὴ μηχανή,

Ἵ θλίψη μου δέν ἦταν ὑπερβολική.

Γιατὶ γιὰ νά πετύχεις τὰ ὠδικὰ πουλιά στίς
ἀρχές τοῦ Μᾶη

Θά πεῖ νά ξεχάσεις τὸ χρόνο καί τὸ θάνατο:

Πῶς γέμιζαν τὴ φτελιά τοῦ φλώρου, κελαεδι-
στό ἀκούραστο σύννεφο, ἓνα ὁλόκληρο πρωΐ,
Κι ἐγὼ κοίταξα κοίταξα ὥσπου τὰ μάτια μου
θάμπωναν ἀπ' τίς μορφές τῶν πουλιῶν,—
Μαγιάτικο, Μπλακμπέρνιαν, Γαλαζολαίμης,—
Κινοῦμενα, φευγαλέα σάν ψάρια, ἄφροτα,
Κρεμάμενα, ἀρμαθιασμένα σὰ νέοι καρποί, λυ-
γίζοντας τίς ἄκρες τῶν κλαδιῶν,

Ἵησυχ μὰ στιγμὴ,
Κι ἔπειτα νά πετάγονται πέρα μισοπετώντας,
Ἵλαφρότερα ἀπ' τοὺς σπίνους,
Ἵνῶ οἱ τροχίλοι μάλωναν καί τραγουδοῦσαν
στοὺς μισοπράσινους φράχτες τῶν θάμνων,
Καί τὸ πετάρισμα τυμπάνιζε ἀπὸ τὸ νεκρὸ του
δέντρο στὴν αὐλὴ μὲ τὰ κοτόπουλα.

Ἵἡ νά 'σαι ξαπλωμένος γυμνὸς στὴν ἄμμο,
Στὰ λασπωμένα ρηχὰ ἐνὸς ἀργοῦ ποταμοῦ,
ἽΑγγίζοντας ἓνα ὄστρακο,
Σκεφτόντας:

Κάποτε ἦμουν κάτι τέτοιο, ἀνέγνωστος,
Ἵἦ ἴσως εἶχα ἄλλο μυαλό, λιγότερο παραδοξο-
Ἵἡ νὰ βουλιάξεις ὡς τὰ ἱσχία σ' ἓνα ἔλος ὅλο
βροῦ:

Ἵἡ, μὲ κοκκαλιάρικα γόνατα, νά κάθεσαι κα-
βάλα σ' ἓνα ὑγρὸ κοῦτσουρο,

Πιστεύοντας:

Θά ξανάρθω πάλι,
Φίδι ἡ βροχὴνὸ πουλί,
Ἵἡ, μὲ τύχη, λιοντάρι.

ἽΕμαθα νά μὴ φοβάμαι τὸ ἄπειρο,
Τὸ μακρινὸ χωράφι, τοὺς ἀνεμοδαρμένους γκρε-
μοὺς τοῦ γιὰ πάντα,

Τὸν πεθαμὸ τοῦ χρόνου στό ἄσπρο φῶς τοῦ
αἵριο,

Τὸν τροχὸ πού γυρνάει πέρα ἀπὸ τὸν ἑαυτὸ
του,

Τὸ ἄπλωμα τοῦ κύματος,
Τὸ νερὸ πού ἔρχεται.

3

Τὸ ποτάμι στρέφεται στόν ἑαυτὸ του,
Τὸ δέντρο ἀποσύρεται στόν ἴσκιό του..

Νιώθω μιὰ ἀλλαγὴ δίχως βάρος, ἓνα κίνημα
πρὸς τὰ μπρῶς

Σὰν τοῦ νεροῦ πού γρηγορεῖ πρὶν ἀπ' τὸ
στένεμα τοῦ καναλιοῦ

ἽΟταν οἱ ὄχθες σιγκλίνουν καί τὸ πλατὺ πο-
τάμι ἀσπρίζει

Ἵἡ ὅταν δυὸ ποτάμια συνταιριάζονται, ὁ γαλά-
ξιος παγωμένος χεῖμαρρος

Κι ὁ κιτρινοπράσινος ἀπ' τοὺς ὀρεινοὺς ψηλοὺς
τόπους,—

Στὴν ἀρχὴ μιὰ γρήγορη κυμάτωση ἀνάμεσα
σέ βράχους,

Μετὰ μακρὸ κύλημα πάνω σ' ἐπίπεδες πέτρες
πρὶν κατεβεῖ στὴν προσχωσιγενὴ πεδιάδα,

Στίς λασπερὲς ὄχθες καί στ' ἄγρια τσαμπιά πού
κρέμονται ἀπὸ τίς φτελιές.

ἽΕνῶ τὸ νερὸ πού τρεμίζει

Σταλάζει μιὰ λεπτὴ κίτρινη λάσπη ὅπου ὁ
ἥλιος μένει